

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden September' 17-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Nagy Britannia.

Az a' Spanyol-Országi Exkirály *Bonaparte József* és az Amerikai Spanyol Insurgensek között való alkudozás, melyről közlelbbi újságunkban emlékeztünk, mint az Angliai újabb tudósítások mondják abban áll, hogy a' Déli Amerikai Insurgensek a' magok országoknak thronusát a' nevezett Ex-Királynak ajánlották.

A' Királyné a' maga *Augusta és Ersébeth* nevű leányaival és Gloucester *Sophiával* egyetemben, Augustus' 26-dik napján annak a' czifra Császári szekérnek megnézegetésével töltötték idejüket, mely az ahoz tartozó Frantzia kotsissal és egyéb másokkal egygyütt a' *Watterlooi* ütközet után *Bonapartétól* elvetetett, és most mint ritkaság Angliában tartatik és mútogattatik. A' kotsis' neve *Horne*; a' szekér' tulajdonosa, ki azt a' Prususoktól megvette, *Bullók* nevű úr. Ez és a' fia szokták annak minden részeit megmútozni és megmagyarázni a' nézőknek. *Ersébeth* Királyi Kisasszony olvasta-fel a' szekeren találtató-irásokat. A' drága arany-asztali készületnek látására igy-kiáltott-fel a' Királyné: *Ennye be pompás készületek!* — Nagyon magára vonta a' Felsőges nézőknak bámulássokat a' szekérhez tartozó *toalette* (öltöző asztalka), melynek legalább is száz külömbkülömbféle részesekéi (rejtekei) vagnak. Véghetetlen volt ezen alkalmatossággal *Windsorban* a' nézők' sokasága. Meghordozták előttök a' szekeret az utzákon, hogy mindenek lát-

hassák. Mondják, hogy egész *Angliát* bé akarja *Bullók* ur járni ezen szekérral, reménlvén, hogy jó summa pénzt össze fog keresni annak mútoztatása által.

Kapitány *Waddington*, egy valamit 8 napos nyöstény Oroszlányköjköt szerezvén a' múlt esztendőben Napkeleti Indiában, elébb téjjel és kenyérral kezdette nevelgetni a' szobájában, hanem néhány napok múlva eszébe vevén, hogy egy akkor tájban megházdott de köjkeitől megfosztatott kutyához tsapta magát és azt szopja, az olta egygyütt tartja őket. Az olta *Angliába* vissza érkezvén a' Kapitány, elhozta ezeket is magával. Máig is legnagyobb barátságban él egygyütt a' két állat. Az Oroszlány ugyan már sokkal erősebb a' kutyánál, de még is nagy tekintettel viseltetik volt-nevelőéhez. Evésközben mindenkor a' kutyának engedi az elsőséget, 's ez is oly módón megtartotta mind az ideig a' maga anyai felsőségét, hogy meg is mardossa az Oroszlányt, mikor ez igen mohón kápja az ételt. A' *Londoni* vadas házban lehet nézni őket.

Afrikából is hoztak mostanság *Londonba* egy Oroszlányköjköt, a' Lord *Kastlereagh*-né számára ajándékba.

Az a' *Krokodilus* köjök, melyet *Louisianából* (Amerikából) hasonlóképpen nem régen hoztak *Párisba*, még tsak egy lábnyi hosszúságú, és nem a' mérget *Krokolusok* közé tartozik. Abból a' nemből való, melyet *Cuvier*, portzogós szeméjü *Krokodilusoknak* nevez.

Spanyol Ország.

Arról a Spanyol nagy expedíziórol, melyről már egyszer emlékeztünk, így írnak Madridból Augustus' 8-dikán: —

„Mindenek arra az expedízióra függesztették szemüket, a mely Sept. elején készült elvezetni Mexikó felé. Azok a 24 ezer embernek, kikből áll ez a nagy expedízió, a Gerillások közül 's azon egyéb Reguláris Spanyol Regimentekből válogatták ki, mellyek az utóbbi Frantzia hadakozásban magoknak oly nagy birtnevet szerzetek. Sok agyuzó és egyéb hadi készületeket raktak hajóra, mellyek között, a mi igen nevezetes, még *Congreo' Rakétái* istállatnak egy különösen ezekkel való bánáshoz tanított ágyuzó csoportal egygyütt. Az expedíziót néhány Linea, Fregát, 's egyéb hadi hajók fogják elkísérni. A kereskedők' társasága is néhány jó szállító hajókat állított ki ezen expedízióra. —

Algiriából ellenben azt a kedvetlen hírt vették vala a Kadixi kereskedők, hogy a Dey hadat hirdetett légyen a Spanyol kereskedés ellen.

Belgium.

A Brüsseli újságokban egy levele jött ki a Belgium Catholicus Püspököknek a Királyhoz, mellyet ők a Pápa ó Szentségétől hozzájuk érkezett (nem régen a Magyar Kurirban is kijött) *Pásztori Levélnek* vétele után készítettek és küldöttek ó Felségéhez: —

„Sire (így szollanak az említett Püspökök a magok Királyokhoz) *Buzgókodva* siétünk Párpa' ó Szentségének ezen Pó Pásztori Levélét, melly a Felséged országában találtat ó Rom. Cath. Szent egyháznak állapotját illeti, Felséged' eleibe terjeszteni.

A Szent Atya tudunkra adta nekünk ebben azokat a lépéseket, mellyeket ó Szentsége Felségednél már megtett, kérvén Felségedet, hogy egész erejeszerént kövessen el mindent, Catholicus alattvalói kötelességeiknek, mellyekkel ők a Felséged' Felséges személye' eránt viseltetni tartoznak, az ó azon egyéb kötelességeikkel való meg-egygyeztetésére, mellyet tőlök az ó lelkiismeretek, a Constituzió által eleikbe szabott esküvésekre nevezé kíván. A Szent Atya meghív és meg-int ezen levélben minket hogy alázatos és szorgató kéréseinket egygyesítsük velle, az eránt, hogy Felséged, a ki azt, hogy a maga alattvalóinak atyók és jóltévőjök lehet, bizonyosan ditsőségének lenni tartja, közölök azokat, kik a Rom. Catholica religiót tartják, és azon kötelességekhez, mellyeket ez ó tőlök kíván, hűségesek, ne engedje abban az állapotban megmaradni, a melly őket szükségesképpen elidegeníti a Felséged' országa' nagy ügyének védelmezésétől. —

„Sire! a Catholica Anyaszentegyház fejének kívánságai, 's a mi ezen tekintetben való kívánságaink is, annyival inkább megérdemlik a Felséged' figyelmességét, hogy a Felséged' alattvalóinak nagyobb része Catholicus; hogy Felséged' valósággal a hazához és Fejedelméhez, sem egyenesebb indulatú, sem buzgóbb, sem a szolgálatra készebb és jobb hajlandóságú embereit nem találhatja, azoknál, a kik religióiknak sarkalatos princípiumai mellett fedhetetlenül hűségesek maradnak; és hogy végezetre, a Szent-Atyának Felségednél való lépései, 's az az ajánlása, hogy Felségedhez Legáust fog küldeni, a közönséges tennedességnék fenntartására czéloznak, a mellyet valamint ó Szentsége úgy mi is legbesesebb dolognak tartunk lenni. —

„De ahi kétségkívül úgy terjesztették Felségednek szemei' eleibe a' dolgait, mint ha mi azon iparkodtunk volna, hogy a Stá-

tus' tsendességét azon határozások által megzavarjuk, mellyeket a' mi Püspöki megyeinkhez tartozó emberek között az ő lelkiismeretjeknek kormányoztatására kibírdettünk. Ez a' vádoltatás mélyen megkeserített bennünket. Nékünk sem mi módunk nem vala Sire, ezen szempillantatig, arra, hogy Felségedet meggyőzhessuk a' felől, hogy lépésünket ezen tekintetben, a' legszentebb és legsürgetőbb kötelesség okozta: hanem már most, minekutanna a' Szent Atya, szorgalmatos megvizsgálás után, minden indító okainkat, 's még azt a' buzgóságot is, mellyel mi az Istennek 's az ő Anyaszentegyházának jussait védelmeztük, ditséri, oly bizodalommal vagyunk, hogy Felséged méltogatni fog az Anyaszentegyház' fejének ezen nyilatkoztatásában a' mi magunkviselésének megmentetését 's célzásaink' tisztaságát szemlélni, mellyeket a' mi Felséges Monarchánknek szeméi előtt gyanusokká tenni, oly nagyon iparkodnak. —

„Buzgósággal olajtán megmútatni Felségednek azt, hogy a' mi szíveinken semmi sem fekszik oly nagyon, mint az, hogy a' Felséged' országának ezen részében a' békeséget és egygyességet fenntarthatassuk, valósággal szívbeli örömmel nyultunk azon eszékzhöz, a' mi Ilyet nekünk ezen fontos, és ohajtásra méltó célznak elérhetőse nézve a' Szent Atya jóváll. Tiszteletre méltó Fejünknek szerentséltetésére, 's akaratjával megegyezőleg járulunk tehát Felségedhez, kérvén Felségedet, hogy nyúljon azon megengesztelés' eszközeihez, mellyeket a' Szent Atya maga jóvállott Felségednek, 's a' mellyekben mi is, szívvel szájjal egygyetértünk. —

„Elvárjuk azon paramisolatokat, a' mellyeket nekünk adni, méltogatni fog Felséged, az eránt, hogy a' Papa' ő Szentsége' kívánságainak legfogamatosabb és legsietőbb teljesítését elősegélhessük. —

„Legmélyebb-tisztelettel vagyunk, Sire, Felségednek legalázatosabb, legengedelmesebb, és leghüségesebb alattvalói. —

„Hertzeg Broglie Moritz, Genté Püspök.

„Báró Hir'n Ferentz József, Tournayi Püspök.

„Pisani de-la-Gaude, Namur Püspök.

Nápoly.

Anglus levelek írják, de más helyekről jött tudósítások még meg nem valóságotították ezt a' hírt, hogy az Északi Amerikai Egygyesült Státusok' Követje *Pinkney*, kinek a' Nápolyi öölbe néhány hadi hajókkal lett megérkezését már megirtuk, azt kívánnyia a' Nápolyi Országlovszéktől, hogy azon Amerikai hajókért, mellyeket ott még a' *Murat*' idejében elfoglaltak és még mind az ideig vissza nem adtak, fizessen 4 millió Dollárokat, mert különbben az Amerikai hadi hajók össze-fogják ágyuzni *Nápoly* városát. Úgy látszott azonközben, hogy a' Nápolyi Udvar nem akarja az Északi Amerikai Egygyesült Státusoknak ezen kívánságát teljesíteni, 's a' megtámadtatásnak, mellyel fenyegettetik, hathatósan ellene akar állani. Az öbölben álló Amerikai hadi hajók, mellyek a' várost fenyegetik, ezek: *Washington* 74 ágyuval, *Java* 50 ágyuval, *Constellation* 38-tzal, és az *Erie* nevű Korvetet a' vezérjek *Commodore Chauncy*.

Haiti.

Azt írják ezen szigetről, hogy a' Frantzia Biztosok ugyan megérkeztek oda *Pethion*hoz, hogy velle alkudozásra hotsátkozzanak: hanem már elbotsátotta őket *Pethion* magától, oly választ adván nekik, hogy ő a' Frantzia Országlovszékeknek soha semmi Követjével nem fog semmi alkudozásra lépni, a' ki csak egyszer mind arra is meghatalmaztatva nem leszen, hogy *Haiti*nek függetlenségét megismerje.

Spanyol Amerika.

Azok az Anglus levelek, mellyek azt irták vala, hogy az insurgensek' vezére *Bolívar Cumana* mellett megverettétven maga is elesett volna, a' nélkül, hogy szólta ezen dologról valamit, vagy azt hogy igaz, vagy hogy nem igaz, irtak volna, most ugyantsak ennek a' *Bolívar*nak közlik egy Proklamációját, mellyet ő a' múlt Junis' 2-dikán a' maga Fő hadi szállájan *Garupanóbar* adott volna ki, melly által ő a' rabszolgaságot az egész *Venezuelai* Republikában) így nevezi magát a' *Terra Firmai* új Státus (eltörölte, de oly feltétel és határozás alatt, hogy magokat minden jó erővel bíró rabszolgák, 14-esztendőstől fogva 60-mig, az ő zászlója' alá adják, 24 órának eltelése alatt. A' kik így teelekedni nem akarnak, azok gyermekeikkel, feleségeikkel 's szülőikkel egyetemben maradjanak rabszolgaságban.

Nem régen említették vala az Amerikai levelek, hogy az Anglus hajókról, a' mellyek valamely independens vagy insurgens part mellé kikötnek, nagyon szoknek által a' hajóslegények az Amerikai hajókra. Junis' 1-ső napján irták *Buenos Ayresből*, hogy 20 Anglus hajók közül, mellyek akkor a' *Plata*' vizén tartózkodtak, csak egygyiken sem találtatott már egy hajós legény is. Mind elszöktek és az Amerikai prédáló hajókra mentek volt által, a' mellyeken jól fizetik őket. A' *Buenos-Ayresi* kereskedést most egészszen az Északi Amerikai Egygysült Státusok birják. Ezek fegyvert és minden féle hadi készüléteket visznek oda az insurgenseknek, 's ezekért mindenféle földi terméseket 's egyéb odaváló szerzeményeket vesznek-el tőlök tserében. Nem keresnek most ezek az insurgens lakosok semmit egyebet, hanem csak olyan eszközöket, a' mellyek nekik az őket fenyegető Spanyolok és Portugallusok ellen való ellentállásban eszközül szolgálhatnak; az Anglusokkal már majd semmi kereskedést nem folytatnak.

Frantzia Ország.

Mint a' *Lillei* levelekből láthatjuk, a' Frantzia seregeknél eltöröldik a' *Vive!* kiáltozás. Azt irták onnét, hogy az odaváló (16-dik) katona osztály' Kommandánsa *Marquis Jumilhak* egy katona parantsola tot adott ki, melyben ezeket mondja: — „Minelutánna a' Király a' folyó *September*' 21-dik napján meghatározta volna, hogy, mivel a' régi katonafenyíték telyességgel meg nem engedi, hogy a' fegyveresen kiállott katonaság akár mi okra nézve valamely kiáltozásra vagy valamely egyéb külső jeladásra fokadhasson, tebát a' katonaság semmi e'féle kiáltozást tenni telyességgel még akkor se mérészeljen, mikor ő Felsége, vagy a' Király Familiájából való Princzek magok tartanak mustrát: chezképpest minden Generálisoknak, a' kik valamely fegyveres tsapatot kommandiroznak, szoroson megparantsolják, hogy az alattok lévő seregeknék parantsolják-meg, hogy semmi e'féle felkiáltásokra vagy egyéb jeladásokra ki ne fokadjanak, mikor fegyveresen kiállittatva lesznek; mert nem a' sok kiáltozás által kell nekünk a' mi Királyunk eránt viselhető szeretetünket megbizonyitonunk, hanem parantsolatainak pontos tolyesítése 's kötelességeinknek szoroson való bétöltése által."

A' *Párisi* katona osztály' ítélőszéke előtt most a' Generális *Delaborde*' ügye foly. Az ő Prokurátora legelőbb is az ő nevében talált kifogást. Szokásban van tudniillik, hogy mikor az ítélőszék valamely hünösnek ügyét vizgátás alá veszi, legelőbb is az a' kérdés fordul elő, hogy valyon, az ítélőszék' eleibe előállittatva lévő személy az-é, a' kinek valósággal elő kellett állani? Ezt identitásnak nevezik a' törvényben. — *Caille*, a' *Delaborde*' Prokurátora, e'képpen okoskodott: — „A' Király' Rendelésében, úgy mond, a' melly tavaly *Julius*' 24-dik napján kiadatott, 's a' melyben *Delaborde*nak is megneveztétve lenni kellené,

azért hogy ezen katona ítélőszék' eleibe állíttathassék, Laborde nevezet fordul elő. Igen, de az én oltalmam' alá biztatott személynek neve, nem *Laborde*, hanem *Delaborde*. A' *De*, kimaradhatatlanul hozzá tartozik az ő nevéhez. Meg lehetett volna éperelni Gen. *Debellét*, ha ő, a' Király 28-dik Juliusi rendelésében így fordult volna elő, *Belle?* — A' bírák meghatározták két órai tanátskozás után, hogy ők a' *Delaborde* ellen való pert az *identitásnak* (az ő valóságos nevének) meg nem mutatathatása miatt, nem folytathatják.

Tascher de la Pagerie kisasszony megnyerte a' perét a' Párisi esküttek' ítélőszéke előtt. Elválasztották Hertzeg *Arceberg-től*. Megmútatta, hogy őtet csak a' volt-Császár kényszerítette, annya akarata ellen, arra, hogy a' névezett Hertzeghez menyen, de azonban a' valóságos hazasság így sem ment soha tökéletességre. — Mikor vonagatta vagy mentegette magát a' kisasszony a' Hertzeghez való menetelre nézve, így szollította meg Bonaparte mérgesen: — Hát kihez akar menni? talán valami Császárra várokozik? — a' melyre azt felelvén *Tascher* kisasszony, hogy ő csak olyant vár valakit, a' kit szerethet, 's a' kinek *character*e az övével meg-égygyezzek, — tovább is sürgetvén azonközben Bonaparte, hogy kit és mit kíván, így felelt a' kisasszony: Az atyám' holt tetemeit, úgy mond, és egy pasust Amerika felé.

A' *Párisi Monitör* ily nevezetes K. Parantsolatot adott ki September' 4-dikén: — „*Lajos*, isten' kegyelméből etc. etc. A' Királyok, a' mi őseink, a' kik egy oly fontos keresménymódját, milyen a' könyvnyomtatás, tisztelessé tenni és buzdítani kívántak, azoknak az embereknek, kik magokviselete 's ezen mesterségnek tökéletesítése által ki mutatákk, ilyen titulust szoktak volt adni: Király' Könyvnyomtatója. Ez a' kegyelem, a' törvényeknek szorosabb megtartását és tisztelését kívánja azoktól,

kik azt megnyerhették. Mindazonáltal, tudunkra esett, hogy a' mi Könyvnyomtatónknak *Michaud* urnak (a' *Követek*' Kamarája egygyik tagjának, 's a' *Quotidienne* nevű újság' kiadójának) műhelyéből több olyan munkák kerültek ki, mellyek a' *Constitúcióval* és a' mi Országiasbéli sarkalatos törvényeinkel, ellenkeznek. Egy ilyen könyv ellen most intéztetik a' perindítás; egy másik (az *Abbé Vinsou*' munkája), tegnappomattatott-el, vagy tiltatott-meg, a' fenytő politikai ítélőszék által. Erre nézve mi, a' mi Politizai Ministerünknek feladására meghatároztuk és meghatározzuk, hogy a' *Michaud* urnak, mint a' Király' könyvnyomtatójának, adatott' Pátens visszavétetessék. Költ a' mi Tuillierai kastélyunkban, September 4-dik napján, a' Megtartásnak 1816-dik, Országiasunknak 22-dik esztendejében. — ”

„Lajos.

(A' feljebb említett *Abbé Vilsou*ra mondatott büntető ítélet, a' jövő pénteki arkusbann fog találatni).

Annak, a' mit feljebb a' Nápolyi tzikely alatt irtunk, hogy tudniillik az Amerikai hadi hajók réávaló ágyuzással fenyegetnek *Nápoly* városát, még nem adnak hitelt a' Párisi újságlevelek, azért, így szollanak ezek, hogy nekik későbbi tudósítások is érkeztek már onnet, a' mellyekben semmi emlékezet nem tételik ezen dolog felől, és azért is, hogy egy ilyen, népek' törvényével ellenkező tselekedet, úgymint a' pernek az *execution* való kezdése, nem látszik hitelesnek lenni az Amerikaiakrol.

A' Departamenteknek Fő városaikba olyan parantsolat ment Párisból, melly által viszsza vétettek az előbbeni napokban a' fegyveres seregeknek szaporittatások eránt tétellett rendelések.

Stájer Ország.

E' folyó hónap 1-ső napján, melly vasárnap' vol', Mariaczellben ötféle ritka inneplés tartatott, ugymint: — Az oda való Plébános, Esperest, és Superior Pater *Eybel Melchior*, ki a' Felső Stájer Országban lévő Sz. Lambrecht nevű Monostorbéli Benedictinus Pap, innepelte a' mag, a' papi hivatalban eltöltött ötvenedik esztendejét; e' mellett más két, ugyan azon Benedictinus Monostorbéli, és Mariaczelli polgári születésű, *Perdolt Ferdinand*, és *Widerhofer Honorius* nevű Fő-Tisztelendő Atyák legelőször mondottak misét ugyan azon napon. Ezen inneplést megdiszesítette negyedszer az, hogy ugyan azon Sz. Lambrecht nevezetű Benedictinus Monostorból egy más Pap, ugymint Pater *Eybel Gábor*, ki a' festisztelt jubiláló Fő-Tiszt. Urnak a' testvére, a' maga azelőtt 50 esztendőkkel letett szerzetbeli hitét most megújította. Az ezen napi solennitáshoz járúlt 5-ször az is, hogy egy, a' Mariaczelli Plébaniabeli *Schweighofer* nevű paraszt másodszori úgynevezett arany lakodalmattartott, avagy a' maga elelte párjával Magdalenával a' házassági életben való 50 esztendőkknek eltöltött inneplette. Az ezen napi inneplés azon kezdődött, hogy reggeli 6 órakor, először is *Widerhofer Honorius*, utánna pedig *Perdolt Ferdinand* Atyák tartották a' magok zsenge miséjeket, 's mind a' ketten nyujtották szüleiknek és testvéreiknek az Ur' Sz. Testét. A' Fő-Tiszt. Jubiláló Papnak a' Mariaczelli papiházból a' templomba való ceremóniás menetele 9 orakor kezdődött, melyet 36, részint helybeli, részint másunnan oda jött papi személyek, és a' helybeli Tanács 's polgárság díszesítettek jelenlétekkel. A' T. Jubiláló Pap előtt ment a' két Primitziáló, mind a' ketten Jubilátus Papok, ugymint Abbé Bátor *Hohenrain*, és P. *Eybel Gábor* a' Jubilálónak testvére, nem kü-

lőmben a' két Fő-Tiszt., *Lilienfeldi* és *Sz. Lambrechtii* Prélatások, kik méltónak tartották a' nagy érdemű Jubiláló öreget, hogy segítségére legyenek nebi ezen ceremóniában. A' papi sor mellett két oldalról ötven polgári születésű leányok mentek, melly menetel a' papház kapujánál megindulván, a' helybeli mind ket-pintzen keresztül, lépdgelt a' templom felé. Ennek az inneplésnek megszemeletésére és abban való szives részvételre tíz ezer embernél több gyülekezett vala öszve valamint Stájer-Ország minden környékéről, ugy az Austriai birodalom minden más részeiből is, kik minnyájan az ezen napi köz örömben részesültek. Minekutánna a' processio bément a' templomba, a' Mariaczellai Curatus és Catecheta P. *Stertz Mária*n, ezen ötféle solennitásnak méltóságához alkalmaztatott predikáziót mondott el, melly után a' Jubiláló Pap Ur tartotta a' nagy Misét, 's a' mellynek végződése után P. *Eybel Gábor* tette le a' Sz. Lambrechtii Abbás Ur előtt a' szerzetbeli másodszori esküvését. Ennekutánna elő állott az oltárhoz a' feljebb említt érdemes házas pár, és a' jubiláló Esperest Ur által, ki először is egy megindító és minden halgatók sziveiket mélyen megható beszédet mondá, áldatott meg. E' házas párt 21 gyermekek a' unokák övették 's kísérték el a' másodszori tzeremoniás összedatattásokhoz. A' musika a' három misékhez a' Mariaczelli Organista *Widerhofer József*, és a' Primitziálónak Testvére P. *Widerhofer Honorius* Urak által, kik közül az utolsó *Preinll* musika Igazgatójának tanítványa volt Bétsben, eredetiképpen készítetett, és több mint 50, részint Mariaczelli, részint a' szomszéd vidékekről oda jött híres musikusok által tartatott. A' köz megindulás és az örömerzés, melly e' papi tzeremoniából minden jelenlévőkre áradott, kibeszélhetetlen, és a' leg későbbi embernyomnál is fenn marad annak emlékezteté.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B e t s.

Az Alsó Austriai Cs. K. Országglószéknek egy kerüloírása által, melly a múlt Augustusnak 28-dikán adatott-ki, az Austriai Nemzeti Bankónak 100; 500; és 1000 ferintos Notái folyamatba tétettek (közkeze bortsáttattak); 's lefestett mustrái ezeknek, egy magánosan kinyomtatott kerülo írásban, A és B betűk alatt, a' közönség' eleibe kifüggesztettek.

Nemzeti Bankó.

A' múlt Augustus' 1-ső napján költ Hirdetésnek 8-dik pontja szerént közönséggé tétetik: hogy az ezen esztendőben Junius' 1 ső napján kiadatott Felsőleges Pátensnek 9-dik tikkelyjében meghatározott, ötven tagokból álló Biztoságnak választatása véghöz menvén, a' választás, az Austriai Nemzeti ideig való Bankónak Akzionáriusai közzül azokra esett, kiknek neveik itt következnek: Báró *Arnstein* Nathanael Ádám; Ritter *Badenfeld* Károly; *Berger* Thaddé (fiak); *Bogner* Ferentz, Báró *Braun* és a' fia; *Brentani Cimaroli*; *Bruckmann* János, nagy kereskedő; *Beepburgi* Ritter és Udvari Titoknok *Bürgermeister Coith* és a' fia Dániel; Gróf *Mansfeldi Colloredo* Ferdinand; Gróf *Dietrichstein* Josef; Gróf *Dietrichstein* Ferentz; Gr. *Erdödy* Károly; Ritter *Eskeles* Bernard; *Etzelt* Josef; *Frank* és a' társai; *Frauer* és *Fels*; *Fries* és a' Társasága; *Geymüller* és a' Társasága, Ritter *J. J. Geymüller*; Gróf *Harrach* János; Börsebéli *Sensál Hauer*; *Henikstein* és a' Társasága; *Herz* és a' Társasága; *Hippenmeyer* és a' Társasága; Udvari Tanátos Báró *Kielmansege* Josef; *Kunz* és a' Társasága; *Herzeg Lichtenstein* János; *Luchsenstein* Nemes *Hartle* Josef; *Meisel* testvérek; Gróf *Mitrovsky* Aloys; a' *Mölki* fundatzió; *Mül-*

ler Josef; *Müller*, *Bargher*, és *Boltz*; Nagy kereskedő Nemes *Neupauer*; *M. J. Pacher Oswald* és a' Társasága; *Pacher J. M.*; Gr. *Pergen* Josef; Udvari Tanátos Gróf *Prato-webera* Károly, *Reyer* és *Schlich*; Nemes *Sallaba* Wenzel Josef, Börsebéli *Sensál*; *Schmidlin* János György; *Schuller* J. G. és a' Társasága; *Hertzeg Schwarzenberg* Josef; *Schmitmer* testvérek; *Stametz* J. H. és Társasága, *Steiner* és Társasága; *Wayna* Josef; ifiabb Gróf *Zichy* Károly Udvari Tanátos.

Ezeknek gyűlése, melly a' feljebb említett Pátensnek 11-dik tikkelye szerént arra nézve tartatik, hogy a' maga kebeléből tizenkét tagokat válasszon-ki, a' kik egy Cs. K. kineveztetendő Biztosnak egygyüttvaló munkálkodásával a' Bankónak közönséges Regulaztatását-elintézzék, 's Felsőleges helybehagyás alá bortsássák, a' folyó hónapnak 23-dikán délelőt 11 órakor tartatik a' Nemzeti Bankónak házában. Költ Bétsben Sept. 13-dik napján 1816-ban. —

Gróf *Nemes Adám* ideigvaló Bankó Kormányozó.

Ritter *Geymüller* János Henrich ideigvaló Bankóigazgató.

Hornbostel Keresztely György ideigvaló Bankóigazgató.

Magyar Ország.

A' Pesten Sept. 11-dikén költ levelekben ilyen hazai tudositások találatnak: —

Hazánkuk Dunántúli Kerülete, hohajdan Nemzeti Királyainkuk Udvaraik fényeskedtek, most is a' finomabb izlésnek, és a' nemzeti tsinosodáshoz vonzó munkaszeretetnek jeles példáit mutathatja, Faludi Ferencz, Rajnis József, Ányos Pál, Virág Benedek, Horvát Ádám, Kisfaludi Sándor, Takáts József, Berzsenyi Dániel, Kiss János, Horváth András, olly nevek, kikkel Pannonia, mint a' mi korunkbeli jeles és ked-

ves Irókkal méltán dítsekedhetik. De ugyan ezen táj tisztelettel és háladatossággal említheti a' nagy lelkű Maecenásokat is, kik a' tudományoknak és nemzeti nyelvünknek virágzását hathatósan segítik. 'Tsak a' legújabb tetteket említvén, Nagy Méltóságú Gróf Szécsényi Ferencz Ő Exja, ki azonkívül is a' Nemzeti Bibliothekát valóban Királyi bőkezűséggel neveli, mostanában T. Tudós Rumi Károly Urat a' Monumenta Hungarica nevű historiai gyűjtemény' második részének neki való ajánlásáért 300 forintokkal ajándékozta meg; Nagy Méltóságú Gróf Festetics György ugyan ezen tudós Hazafit, midőn most a' Georgikon Professorságtól bútsút venne, további tudós fáradozásokra serkentvén, ugyan 300 forintokkal ajándékozta meg; — Nagyságos Inkey János, Királyi Kamarás Ur T. Tudós Horvát Ádám Urnak Tétényi Leánya nevű kellemetes munkáját önnön költéségén kinyomtatattván az Exemplárokat az Iró Urnak adta; Nagyságos Festetics Antal Királyi Kamarás Ur ugyan azon Irónak tudós historiai munkájának kiadását magára vállalta. Mellyre nézve Hazánkról örömmel azt mondhatni: Sunt Maecenes, non deerunt crede Marones."

A' jótévőségnek legnagyobb betse, ha állandó. Így Tekintes Boráros János Ur Szabad Kir. Pest városának öregebbik Senátora, Ns. Pest Vegye Tábla Birája, és a' Nemzeti Iskolák' Directora, az idén is ajándékokkal ébresztette az ifjúságot, Examenek

után 383 Tanulókat érdemeikhez képpes megajándékozván. De nemtsak a' Fő Nemzeti Iskolák' Tanulóit: hanem a' külső városi Nevelőket is, sőt a' Leány Nevelő Intézetekben lévőket is, hasonló Bőkezűséggel jutalmazta.

A' Palatinusné Ő Császári Fő Hertzegasszonya, e' hónap' 10-dikén Budáról, Bétsen által, Schaumburg felé vette útját, édes anyjának meglátására, a' ki ott rosszul lett. Révay Grófné Ő Excellentiája kísérte-el.

Mínthogy számos megvilágosított vakok háladatos tisztelettel emlegetik, 's több világtalanok óhajtván kívánhatják tudni Tekintetes Tudós Tóth pápai János Urnak, Tekintetes Nemes Hont, és Gömör Vármegyék Tábla Biájának Hazánkban régóta ismeretes Szem-Orvosnak hol létét: remélnljük tehát, hogy az emberiségnek hasznos szolgálatot teszünk, midőn ezen nagy érdemű Hazáfinak Pesten vett lakását újonnan jelentjük. Őtsak e' két esztendőök alatt is azon kívül, hogy mindenféle szem nyavalyákat, 's azokkal egybe kaptolt betegségeket számos személyekben szerentsésen meggyógyított, 26 tulajdonképen való vakoknak adta vissza szemeik világát. Melly munkáiban köz háladatosságot érdemel az által, hogy a' szegény sorsuak körül teilyes készséggel ingyen fáradozik. Mellyre nézve jelentjük, hogy lakása Pesten a' Tavasz utzában a' Hat Fehér Lónál vagyon.

- Sept. 13-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzedulában 321 1/2 forintot.
 — egy Császári aranyért 14 fl. 52 kr. — egy Hollandus Aranyért 15 fl. 18 kr.
 Sept. 14-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzedulában 322 forintot.
 — egy Császári aranyért 14 fl. 57 kr. — Egy Hollandus aranyért 15 fl. 19 kr.
 Sept. 16 ik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzedulában 325 5/8 forintot. —
 egy Császári aranyért. 15 fl. 6 kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — kr. adtak —